Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Olympiakomitean lausunto hallituksen esityksestä laiksi tupakkalain muuttamisesta

Viite: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta (HE 38/2024 vp)

Suomen Olympiakomitea kiittää eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua tupakkalain muuttamisesta. Olympiakomitea kiinnittää lausunnossaan huomiota hallituksen esitykseen liikunnan ja urheilun, erityisesti urheiluseuratoiminnan, näkökulmasta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tupakkalakia. Muutostarve johtuu siitä, että niin sanottujen nikotiinipussien myynti on vapautunut lääkelakia koskevan tulkinnanmuutoksen myötä. Esityksessä todetaan, että lakimuutoksella pyritään muun muassa ehkäisemään nuorisokäyttöä. Tämä on tärkeä tavoite myös urheiluseuratoiminnan näkökulmasta.

Aktiivisista seuranuorista nuuskaa käyttää joka kymmenes (10 %), samoin sähkötupakkaa (10 %). Alkoholia seuranuorista käyttää joka neljäs (24 %). Positiivista on, että aktiivisesti ja säännöllisesti urheiluseuratoiminnassa mukana olevat 15-vuotiaat käyttävät tupakkaa, nuuskaa ja sähkötupakkaa harvemmin kuin samanikäiset, jotka eivät ole koskaan osallistuneet urheiluseuratoimintaan[1]. Päihteettömyystyö on kaiken kaikkiaan seuratoiminnassa tärkeää ja muutosehdotukset lakiin tukevat päihteettömyystavoitteiden saavuttamista.

Esityksessä kielletään kaikkien tupakan vastikkeiden hallussapito ja maahantuonti alle 18-vuotiailta. Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että hallussapitokiellon laajennuksella tuettaisiin lasten ja nuorten tekemisissä olevien tahojen, kuten urheiluseurojen, päätöksentekoa alaikäisten nikotiiniriippuvuuden ehkäisemiseksi.

Suomen Olympiakomitea tukee tupakkalain muuttamisen tavoitteita ja pitää erityisen tärkeänä hallussapitokiellon laajentamista kansanterveyden, hyvinvoinnin ja urheiluseurojen vastuullisuustyön kannalta. Muutosesitys sopii hyvin yhteen liikunnan ja urheilun terveisiin elintapoihin liittyvien arvojen ja tavoitteiden kanssa. Liikunnan ja urheilun kansalaistoiminnalla on tärkeä rooli nuorten nikotiinituotteiden aloittamisen ja käyttämisen ehkäisyssä. Olympiakomitea on sitoutunut päihteettömyyden edistämiseen seuratoiminnassa ja tarjoaa seuroille päihteettömyyttä tukevia työkaluja.

[1] *Hautasuo, N. Urheiluseuratoimintaan osallistuvien nuorten päihteiden käyttö: HBSC-LIITU 2022 -tutkimuksen tuloksia. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto, liikuntatieteellinen tiedekunta. 2023. http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-202306224074.

Helsingissä 23.5.2024

Taina Susiluoto
toimitusjohtaja
Suomen Olympiakomitea